

# **Preporuke za unapređenje otvorenosti i transparentnosti Državne izborne komisije**

Autorke:  
**Milena Gvozdenović**  
**Milica Kovačević**

# Preporuke za unapređenje otvorenosti i transparentnosti Državne izborne komisije

Otvorenost je ključni uslov demokratije koji omogućava građanima da dobiju informacije i znanje potrebno za ravnopravno učestvovanje u političkom životu, efektivno donošenje odluka i kontrolisanje rada institucija. Među ključnim karakteristikama otvorene uprave je transparentnost, odnosno dostupnost informacija i podataka potrebnih za kontrolu javne vlasti. Pored transparentnosti, ključni principi na kojima počiva otvorena uprava su participacija, odgovornost i integritet.

Ovi principi su se postepeno razvijali i postajali dio zvaničnih državnih politika. Danas su zahtjevi za većom transparentnošću i otvorenosću sastavni dio brojnih reformi koje Crna Gora sprovodi na svom putu ka Evropskoj uniji (EU) kao i kroz angažman u drugim međunarodnim inicijativama.<sup>1</sup>

Posebnu pažnju zavređuju transparentnost i otvorenost izborne administracije jer od njih direktno zavisi povjerenje u izbore. Međutim, Državna izborna komisija (DIK), ključni organ za sprovođenje izbora, nije dostigla visoke standarde transparentnosti u svom radu.

Pitanje transparentnosti izborne administracije nije posebno zakonski regulisano. Zakon o izboru odbornika i poslanika (ZOIP) propisuje samo da DIK ima svoju internet stranicu na kojoj objavljuje sve akte i podatke od značaja za sprovođenje izbora, kao i privremene i konačne rezultate glasanja na svakom biračkom mjestu.<sup>2</sup> Poslovnikom o radu DIK precizno se ne regulišu obaveze ovog organa vezane za transparentnost rada. U njemu se navodi da DIK obezbeđuje javnost rada objavljivanjem akata i podataka od značaja za sprovođenje izbora, izdavanjem saopštenja i organizovanjem konferencija za štampu. Dalje se navodi da se na internet stranici objavljaju opšti akti DIK, izvještaji o rezultatima izbora, informacije o održanim sjednicama, saopštenja za javnost, izvještaji i dokumentacija čije je objavljivanje obavezno u skladu sa zakonom, kao i druge informacije i dokumenta koji nastaju u radu ili u vezi sa radom DIK, a od značaja su za informisanje javnosti.<sup>3</sup>

1 Biljana Papović, Milena Gvozdenović, *Otvorenost izvršne vlasti u regionu i Crnoj Gori*, Centar za demokratsku tranziciju, Podgorica, 2021.

2 Zakon o izboru odbornika i poslanika, *Službeni list Crne Gore*, br. 004/98, 005/98, 014/00, 018/00, 073/00, 009/01, 041/02, 045/04, 048/06, 056/06, 046/11, 014/14, 047/14, 012/16, 060/17, 010/18, 109/20. Član 32.

3 Poslovnik o radu Državne izborne komisije, *Službeni list Crne Gore*, br. 008/15. Članovi 18 i 19.

S druge strane, Zakon o slobodnom pristupu informacijama (SPI) propisuje princip proaktivnog pristupa informacijama sa taksativno navedenim informacijama koje moraju biti javno dostupne.<sup>4</sup> Međutim ni ove odredbe o obavezi objavljivanja informacija i podataka koji su u posjedu državnih organa po sebi ne garantuju transparentnost i odgovornost. Tako se na osnovu analize internet stranice DIK može uvidjeti da ona u potpunosti ispunjava samo jednu zakonsku obavezu u dijelu proaktivnog objavljivanja informacija.

DIK bi trebalo autoritetom jake institucije da brani demokratske i principe dobrog upravljanja. Ipak, domaći i međunarodni posmatrači su često imali primjedbe pristup informacijama o izbornom procesu koji im je bio omogućen.<sup>5</sup>

Potrebno je da DIK pokrene akcije u pravcu povećanja otvorenosti i transparentnosti svog rada, kako bi se aktivnosti ovog ključnog organa za sprovođenje izbora bolje približili i objasnili građanima. U tom smislu, ohrabruju napor DIK da aktivnije krene sa unapređenjem ovog segmenta rada koji su rezultirali usvajanjem Informacije o potrebi otvaranja sjednica za javnost, te otvaranjem Twitter naloga DIK.

CDT je sve važne segmente otvorenosti rada DIK analizirao kroz set indikatora koji su zasnovani ne samo na obavezama iz domaćeg zakonodavstva već i međunarodnim standardima i preporukama za ostvarivanje veće otvorenosti i transparentnosti institucija u odnosu na dostupnost informacija koje su u njihovom posjedu, slobodan pristup informacijama i pristupačnost i komunikaciju sa javnošću.

Naš zaključak je da postoji značajan prostor za unapređenjem otvorenosti i transparentnosti DIK, naročito u odnosu na povećanje kvaliteta i obima informacija koje DIK objavljuje. Ovaj proces bi trebalo da se odvija u nekoliko ključnih pravaca:

- Bolje planiranje razvoja i unapređenje konkretnih instrumenata politike otvorenosti;
- Kvalitetna i dosljedna implementacija Zakona o SPI;
- Unapređenje segmenta informisanja i edukacije birača;
- Povećanje kvaliteta komunikacije DIK sa okruženjem .

Unapređenje u ovoj oblasti može dugoročno da doprinese unapređenju integriteta i odgovornosti DIK, ali će već u kratkom roku dati korisne efekte na unapređenju koordinacije i učinkovitosti njenih komunikacija.<sup>6</sup>

U nastavku se nalaze podaci po pojedinačnim indikatorima sa preporukama za njihovo ispunjenje.

4

Zakon o slobodnom pristupu informacijama, *Službeni list Crne Gore*, 044/12, 030/17. Član 12.

5

Dragan Koprivica et al., *Državna izborna komisija u Crnoj Gori – neuspjeli eksperiment*, Centar za demokratsku tranziciju, Podgorica, 2018.

6

Za više informacija pogledati metodologiju istraživanja i prateće informacije objavljene nakon sprovođenja CDT-ovog Regionalnog indeksa otvorenosti. Dostupno na: <https://otvoreneinstitucije.cdtmn.org/>.

## INDIKATOR

## OCJENA I PREPORUKA

DIK je nakon izbora 2016. godine tehnički unaprijedila svoju internet stranicu, ali se na njoj i dalje ne mogu naći neke od najvažnijih informacija o njenom sastavu, odlukama i aktivnostima.

Nezvanično pravilo, za bolju organizaciju sadržaja na internet stranici, je da korisniku treba najviše "tri klika" do tražene informacije, što DIK uglavnom ispunjava. Međutim, na internet stranici DIK postoji nekoliko važnih rubrika koje su prazne ili nijesu ažurirane (npr. vizija i misija, stručna služba, slobodan pristup informacijama...) što se mora u hitnom roku promijeniti.

DIK bi trebalo i da razvija praksu objavljivanja podataka u open data formi. Otvoreni podaci u ovom smislu podrazumijevaju podatke koji su strukturirani u računarski razumljivom formatu, kojim se daje mogućnost slobodnog i ponovnog korišćenja. DIK objavljuje u XLSX formatu rezultate izbora, ali bi trebalo razmotriti objavljivanje takvih dokumenta i u drugim formatima (CSV, JSON).

Potrebno je stalno raditi na mehanizmima za komunikaciju sa javnošću. Zato je preporuka da politiku komunikacije sa medijima i javnošću DIK unapređuje kroz uspostavljanje službe / osobe zadužene za odnose sa javnošću, obuke PR-a i izradu Komunikacione strategije. Komunikaciona strategija bi trebalo da se ažurira periodično - na dvije ili četiri godine, u zavisnosti od procjene potreba. Takođe, dobra praksa u komunikaciji sa javnošću uključuje pravljenje godišnjeg i mjesecnog plana komuniciranja koji će sadržati aktuelne mjesecne teme, mehanizme komunikacije i način realizacije.

### Da li postoji zvanična internet stranica i da li je ažurirana?

### Test pretrage Internet stranice - pretraga prema frazi sa naslovne stranice

DIK internet stranica ima pretražilicu koja se može unaprijediti uvođenjem naprednih opcija pretraživanja (po datumu, dokumentu i sl).

**Da li je organogram objavljen na internet stranici? Da li je djelokrug objavljen na internet stranici?**

Važno je da DIK istakne na vidljivom mjestu opis svojih nadležnosti. Trenutno se s internet stranice DIK ne mogu dobiti informacije o unutrašnjoj organizaciji ili broju zaposlenih, jer nema akta o sistematizaciji niti organograma.

DIK je na internet stranici objavila Poslovnik o radu, a dostupni su zakonski i podzakonski akti kojima se reguliše izborni proces.

**Da li su na internet stranici DIK dostupna imena članova DIK?**

**Da li su kvalifikacije, iskustvo ili biografije članova DIK dostupni na internet stranici?**

**Da li je na internet stranici dostupna informacija o zaradama javnih funkcionera DIK?**

**Da li je na internet stranici objavljen spisak državnih službenika i namještenika, sa njihovim službenickim i namještenickim zvanjima?**

DIK je objavila informaciju o članovima komisije sa vrlo kratkim biografskim podacima (za dva člana komisije nema ni takvih podataka). Preporuka je da DIK objavi detaljnije informacije o kvalifikacijama, iskustvu ili biografijama svojih članova. Takođe, u praksi nijesu uvijek i blagovremeno dostupna imena članova proširenog sastava, što je važna informacija koju DIK ubuduće mora objaviti na svojoj stranici. DIK po Zakonu o SPI treba da objavljuje spisak službenika i namještenika sa njihovim zvanjima kao i informaciju o zaradi javnih funkcionera DIK. Iako DIK ima rubrike koje su namijenjene ovim informacijama, one su zastarjele (spisak službenika iz 2018 godine; spisak javnih funkcionera i liste obračuna njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije iz 2020 godine).

**Da li je na internet stranici objavljen email kontakt?**

**Da li na internet stranici postoje personalizovani email kontakti?**

Nijesu dostupni personalizovani email kontakti funkcionera i službenika DIK, već je objavljen samo jedan generalni email.

**Da li su godišnji planovi rada objavljeni na internet stranici?**

**Da li su izvještaji o radu objavljeni na internet stranici?**

**Da li je posljednji kvartalni/polugodišnji izvještaj o radu objavljen na internet stranici?**

**Da li su na internet stranici dostupni budžeti?**

**Da li je na internet stranici objavljen polugodišnji finansijski izvještaj o izvršenju budžeta?**

**Da li su na internet stranici dostupni završni računi?**

DIK treba da učini dostupnim godišnji program rada i godišnje izvještaje o radu. Na internet stranici DIK posljednji plan rada je objavljen za 2018. godinu, dok je navedeno da nema zakonom propisanu obavezu podnošenja izvještaja o radu. Osim godišnjih, DIK ne pravi ni izvještaje o svom radu u toku izbora, tako da je javnost u potpunosti uskraćena za sveobuhvatnu informaciju o radu i rezultatima ove institucije što je neprihvatljiva praksa. Dobra praksa je da institucija objavljuje čak i polugodišnje ili kvartalne izvještaje o radu, kako bi i u toku godine obavijestila javnost o načinu svog funkcionisanja, aktivnostima koje je sprovela i dotadašnjim uspjesima i izazovima u radu. Nezavisno od toga što ne postoji jasno propisana zakonska obaveza za sačinjavanjem takvih informacija, u skladu sa principima planiranja i koordinacije politika, važno je da DIK predstavi i plan svojih godišnjih aktivnosti i da izvijesti javnost o uspjehu u sprovođenju planiranih aktivnosti. DIK bi u tom smislu trebalo da razmotri i izradu forme za plan i program rada kao i za svoje izvještaj o radu, koji bi trebalo da sadrže indikatore rezultata i učinka, kako bi se započela praksa ujednačenog načina planiranja, te izvještavanja o tome šta je DIK svojim radom postigla u toku jedne godine.

U pogledu finansijske transparentnosti, minimum standarda podrazumijeva objavljivanje informacija o godišnjim prihodima i rashodima, odnosno izvještaja i informacija o korišćenju budžetskih sredstava. To podrazumijeva da institucija na svojoj internet stranici treba da objavljuje godišnje budžete, sa podacima po organizacionoj i funkcionalnoj klasifikaciji.

Institucije treba da objavljaju i polugodišnje izvještaje o izvršenju budžeta, kako bi se javnosti predstavio pregled izvršenja u toku trajanja fiskalne godine, kao i završne račune.

DIK ne objavljuje ovu vrstu finansijskih informacija na svojoj internet stranici i takvo stanje je važno izmijeniti.

**Da li je na internet stranici objavljen plan javnih nabavki?**

**Da li se na internet stranici objavljuju pozivi za postupak javnih nabavki?**

**Da li se na internet stranici objavljuju odluke o postupku javnih nabavki?**

**Da li se na internet stranici objavljuju ugovori o javnim nabavkama?**

**Da li se na internet stranici objavljuju aneksi ugovora o javnim nabavkama?**

**Da li je na internet stranici dostupan godišnji izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama?**

**Da li na internet stranici postoje zasebna rubrika sa svim relevantnim informacijama o SPI?**

**Da li je na internet stranici objavljen ažuriran Vodič za SPI?**

**Da li se na internet stranici nalaze kontakt podaci službenika zaduženog za SPI?**

Kada je riječ o transparentnosti postupaka javnih nabavki, DIK je na svojoj internet stranici objavljivala samo ugovore o nabavkama, zaključno sa 15. julom 2020. Informacije ove vrste nijesu dostupne za 2021. i 2022. godinu.

Dakle, na internet stranici DIK nijesu dostupni godišnji planovi javnih nabavki, a ne objavljuju se ni pozivi za dostavljanje ponuda kao ni odluke o dodjeljenim ugovorima. Nijesu pronađene informacije ni o eventualnim aneksima na ugovore. Nije objavljen ni pravilnik o sprovođenju javnih nabavki male vrijednosti, niti informacije o takvim postupcima. Ne postoji ni godišnji izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama.

DIK bi trebalo redovno da objavljuje informacije o postupcima nabavki koje sprovodi ili da istakne link / baner portala javnih nabavki sa proratnom informacijom o podacima, u vezi sa nabavkama DIK, koji se mogu pronaći na tom portalu.

DIK ima posebnu rubriku koja je namijenjena objavljinju informacija u vezi sa SPI, konkretno u odnosu na obavezu proaktivnog objavljivanja informacija, međutim informacije koje su objavljene u toj rubrici su zastarjele.

Jedan od osnovnih preduslova za ostvarivanje slobodnog pristupa informacijama je objavljinje Vodiča za sloboden pristup infromacijama i kontakt osobe koja je zadužena za postupanje po zahtjevima za sloboden pristup informacijama. To je ujedno i zakonska obaveza, s tim što se Vodič mora ažurirati makar jednom godišnje. DIK nije izvršila tu zakonsku obavezu - na internet stranici je dostupan Vodič iz septembra 2019. DIK takođe treba da objavljuje liste registra dokumenata koje su u njenom posjedu, a ne samo njihove nazive.

**Da li su na internet stranici objavljene informacije kojima je po zahtjevu odobren pristup?**

Kao što to zakon propisuje, treba objavljivati i informacije kojima je po zahtjevu odobren pristup - što podrazumijeva ne samo rješenja, već i samu informaciju (kada je to tehnički moguće). DIK objavljuje ove informacije, klasifikovane po godinama (2018-2022).

**Da li su odgovori na najčešće postavljena pitanja (Q&A) objavljeni na internet stranici?**

**Da li na internet stranici postoje direktni onlajn kanal za komunikaciju?**

Iako na internet stranici DIK postoji rubrika FAQ, u istoj nijesu navedena najčešća pitanja i odgovori, već je dostupna samo online forma za slanje pitanja DIK. Ista forma je dostupna u dijelu kontakata, ali nema informacija niti statistike o informacijama koje su ovim putem razmijenjene između DIK i zainteresovanih strana.

**Da li DIK ima aktivan Facebook nalog?**

**Da li DIK ima aktivan Twitter nalog?**

DIK bi trebalo da iskoristi potencijal društvenih mreža kako za promociju, tako i za interakciju sa građanima. Pohvalno je što je DIK u januaru 2022. otvorila svoj Twitter nalog, koji može biti itekako važan alat za komunikaciju sa javnošću, naročito u toku izbornog dana. Na internet stranici DIK su dostupni linkovi i YouTube kanala DIK ali i drugih društvenih mreža – Facebook i Instagram - međutim DIK ne posjeduje naloge na tim mrežama.

**Da li DIK ima neki dokument (npr. strategiju/pravilnik...) kojim se tretira/reguliše pitanje njene otvorenosti i transparentnosti?**

Jedan od osnovnih načina za razvoj otvorenosti i transparentnosti podrazumijeva formalizaciju pravila kojima se regulišu ta pitanja. DIK na osnovu zakonskih obaveza ali i principa dobrog upravljanja može samostalno da uredi pravila organizacije i administracije informacija i podataka, minimuma sadržaja na internet stranici, a u skladu sa pravilima proaktivnog pristupa i objavljivanja podataka u open data formatu, kao i dijela koji se tiče informisanja i edukacije građana.

*Ova pitanja bi mogla da se urede i u okviru posebne Komunikacione strategije (veza sa prvim indikatorom).*

**Da li internet stranica pruža informacije o uslovima za ostvarivanje prava glasa?**

Uslovi za ostvarivanje prava glasa su definisani Ustavom Crne Gore i ZOIP-om, koji se mogu pronaći na internet stranici DIK. Ipak, ove informacije se ne mogu pronaći u nekoj formi koja je bolje dostupna i razumljiva građanima, već se od njih očekuje da sami pronađu članove Ustava i zakona koji tretiraju ovu oblast.<sup>7</sup>

**Da li internet stranica pruža informacije o alternativnim načinima glasanja, osim na biračkom mjestu (putem pisma)?**

Na internet stranici se može naći podzakonski akt Pravila o glasanju putem pisma, koji uključuje i obrazac zahtjeva za glasanje putem pisma. Međutim, bliže informacije o tome ko ima pravo da glasa putem pisma i kako to pravo može ostvariti nijesu dostupne na internet stranici DIK u formi prilagođenoj za građane. Rubrika Edukacija birača sadrži informacije vezane za parlamentarne izbore iz 2016. i predsjedničke iz 2018. godine. Tehničke preporuke za održavanje izbora u cilju epidemiološke zaštite birača su objavljene u rubrici gdje su sadržani akti.

**Da li internet stranica pruža informacije od važnosti za glasanje osoba sa invaliditetom (pristupačnost biračkih mesta, pomoć pri glasanju, šabloni itd.)?**

Internet stranica DIK ne pruža informacije od važnosti za glasanje osoba s invaliditetom. Da bi osobe s invaliditetom ostvarile svoje biračko pravo potrebno je da im bude omogućen kako fizički pristup biralištu, tako i glasanje na odgovarajući način. Neobezbjedivanje uslova za nesmetan pristup, kretanje, boravak u objektima u javnoj upotrebi i u prostorima i površinama javne namjene osobama invaliditetom smatra se diskriminacijom po osnovu invaliditeta. Ipak, uprkos ovome, procjene govore da je više od polovine biračkih mesta u potpunosti nepristupačno za korisnike kolica, a rijetka su biračka mjesta koja ispunjavaju sve standarde pristupačnosti za osobe sa invaliditetom.

Na internet stranici DIK ne mogu se pronaći informacije o pristupačnosti pojedinih biračkih mesta, ali ni objašnjenja i informacije koje se odnose na korišćenje šablonu, ili korišćenja prava na pomoć pri glasanju.

**Da li internet stranica pruža informacije o mogućnostima za glasanje osoba iz inostranstva?**

Internet stranica DIK ne pruža takve informacije. Prema crnogorskom izbornom zakonodavstvu, glasanje je moguće samo na biračkim mjestima u Crnoj Gori, pa crnogorski državlјani s pravom glasa koji borave u inostranstvu to pravo mogu ostvariti samo dolaskom u Crnu Goru na dan izbora. Naši građani koji žive u inostranstvu, ipak nemaju uviјek tu informaciju, zbog manjeg praćenja medija i političkih zbivanja. Oni se nerijetko obraćaju s upitima o načinu ostvarivanja prava glasa nevladinim organizacijama, zato što tu informaciju ne mogu naći na sajtu DIK.

**Da li internet stranica pruža informacije o dokumentima koji su potrebni za glasanje?**

Informacije o dokumentima koji su potrebni za glasanje su dostupni u rubrici Edukacija birača, u dijelu koji se veže sa predsjedničke izbore 2018. Međutim, ove informacije bi trebalo izdvojiti za sve pojedinačne izborne procese.

**Da li internet stranica pruža informacije o proceduri provjere biračkog spiska?**

Na internet stranici DIK je dostupan baner koji vodi ka stranici MUP-a gdje birači mogu provjeriti podatke u biračkom spisku

**Da li građani mogu provjeriti online koje je biračko mjesto na kom glasaju?**

**Da li stranica pruža informacije o izbornim pravilima i o tome šta predstavlja izborne nepravilnosti i izborne prevare?**

Iako internet stranica DIK sadrži zakone i podzakonske akte vezane za sproveđenje izbora, ona ne pruža nikakve informacije za građane o izbornim nepravilnostima, koje bi im pomogle da razumiju kompleksno izborno zakonodavstvo.

**Da li internet stranica sadrži uputstvo za građane kako da podnesu žalbu u slučaju povrede izbornih pravila?**

Ne internet stranici DIK ne postoji uputstvo za građane kako, u kojoj formi, i kome mogu podnijeti prigovor u slučaju povrede njihovih biračkih prava. Takođe, na stranici ne postoji formular preko koga bi birač lakše podnio prigovor na sprovođenje procedura.

Zakonom je propisano da svaki birač, kandidat i podnositelj izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora. U praksi, ovo pravo najčešće koriste partije i kandidati jer građani teško mogu doći do jasnih informacija šta nije dozvoljeno i kako i kome se na to žaliti.

**Da li su na internet stranici dostupni rezultati dvoje posljednjih nacionalnih izbora?**

Na internet stranici DIK su dostupni rezultati izbora, i po opština i po biračkim mjestima.

**Da li su na internet stranici dostupni rezultati po opština- ma i biračkim mjestima?**

**Da li su sjednice DIK otvorene za medije?**

DIK je u januaru ove godine usvojila Informaciju o potrebi unapređenja transparentnosti svog rada, kada je odlučila da omogući direktni prenos sjednica putem svoje internet stranice i YouTube kanala, čim se za to stvore tehnički uslovi.

**Da li se odluke i drugi materi- jali sa sjednica DIK objavljuju na internet stranici?**

DIK uglavnom objavljuje svoje odluke na internet stranici. Takođe, u dosadašnjem radu, praksa DIK-e je bila da u periodu koji nije obuhvaćen izbornom kampanjom, gotovo uopšte ne informiše javnost o svom radu.

**Da li je na internet stranici objavljen Plan integriteta? Da li je na internet stranici objavljen izvještaj o sprovođenju Plana integriteta?**

Na internet stranici DIK nije dostupan plan integriteta. Nijesu objavljeni ni drugi detalji vezani za sprovođenje politike integriteta – informacije o menadžeru integriteta i godišnji izvještaj o sprovođenju plana integriteta kojim bi se predstavio kvalitet realizacije plana.

## **Literatura:**

Koprivica, Dragan, Milica Kovačević, Milena Gvozdenović, *Državna izborna komisija u Crnoj Gori – neuspjeli eksperiment*, Centar za demokratsku tranziciju, Podgorica, 2018.

Papović, Biljana, Milena Gvozdenović, *Otvorenost izvršne vlasti u regionu i Crnoj Gori*, Centar za demokratsku tranziciju, Podgorica, 2021.

Zakon o izboru odbornika i poslanika, *Službeni list Crne Gore*, br. 004/98, 005/98, 014/00, 018/00, 073/00, 009/01, 041/02, 045/04, 048/06, 056/06, 046/11, 014/14, 047/14, 012/16, 060/17, 010/18, 109/20.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama, *Službeni list Crne Gore*, 044/12, 030/17.

Poslovnik o radu Državne izborne komisije, *Službeni list Crne Gore*, br. 008/15.

Regionalni indeks otvorenosti vlasti – [www.otvoreneinstitucije.cdtmn.org](http://www.otvoreneinstitucije.cdtmn.org)



Moskovska 153, 81000 Podgorica, Crna Gora

[cdt@cdtmn.org](mailto:cdt@cdtmn.org) | [www.cdtmn.org](http://www.cdtmn.org)